

Type vraag: **Interpellatie**

Van: Najima El Arbaoui

Datum van indiening: 9/09/2026

Aan: **Elke Van den Brandt**

Bevoegdheden: collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid

Onderwerp: Van “continue monitoring” naar controleerbare resultaten: hoe garandeert de VGC voldoende én kwaliteitsvolle Nederlandstalige kinderopvang?

Mevrouw de collegevoorzitter,

Op 3 april ondervroeg ik u over het tekort aan Nederlandstalige kinderopvang in Brussel. U erkende toen dat de uitdaging groot is. U berekende dat er, om voor 80 procent van de betrokken kinderen van 0 tot 3 jaar opvang met inkomenstarief te voorzien, ongeveer 4.550 bijkomende plaatsen nodig zijn.

U waarschuwde tegelijk dat gesubsidieerde plaatsen zonder voldoende personeel niet effectief beschikbaar zijn. U sprak toen over mogelijke “de facto leegstand”. U verwees ook naar een eerdere uitbreidingsronde waarbij 90 procent van de plaatsen naar één organisator ging, omdat andere organisatoren onvoldoende draagkracht hadden.

Toen ik vroeg hoe de vooruitgang zou worden opgevolgd, antwoordde u dat er sprake was van “continue monitoring”.

Vijf maanden later is het moment gekomen om die woorden aan de werkelijkheid te toetsen. Want monitoring die geen problemen tijdig zichtbaar maakt en niet leidt tot concrete bijsturing, blijft een administratieve formule. Deze Raad heeft nood aan cijfers, beslissingen en resultaten.

Drie kernbevindingen :

1.de kwaliteitssignalen zijn ernstig.

Uit een gezamenlijke analyse van BRUZZ en Knack van meer dan 3.300 inspectieverslagen blijkt dat 34 van de 146 geïnspecteerde actieve Nederlandstalige crèches in Brussel sinds 2022 minstens één advies tot handhaving kregen. Dat is 23 procent, tegenover ongeveer 10 procent in Vlaanderen en 11 procent in Antwerpen en Gent.

Bij 11 Brusselse crèches werd ook tijdens het meest recente inspectiebezoek nog een advies tot handhaving gegeven.

Een advies tot handhaving betekent niet automatisch dat een volledige crèche slecht functioneert. Het betekent wel dat Zorginspectie ernstige of talrijke tekortkomingen vaststelde die strengere opvolging door Opgroeien rechtvaardigen.

Dat zijn geen details die we naast ons kunnen neerleggen. Het zijn signalen die een bestuur dat spreekt over “continue monitoring” moet kennen, analyseren en vertalen in beleid.

2. De problemen gaan verder dan administratie.

In 41 Brusselse crèches werden problemen rond veilig slapen vastgesteld. Bij 66 crèches waren er problemen met de registratie van aanwezige kinderbegeleiders. In twaalf gevallen waren er te veel kinderen per begeleider. Bij de helft van de crèches met een advies tot handhaving sprak het personeel volgens de analyse onvoldoende Nederlands.

Dit gaat dus niet alleen over formulieren of administratieve tekortkomingen. Dit gaat over veilig slapen, personeelsbezetting, toezicht en de kwaliteit van de Nederlandstalige dienstverlening. Wie tegelijk meer plaatsen wil creëren, moet kunnen aantonen dat de basisvoorwaarden vandaag op orde zijn.

3. De uitbreiding moet nog worden waargemaakt.

Vlaanderen mikt op ongeveer 1.000 bijkomende Brusselse plaatsen tegen 2030. Binnen een eerste oproep zijn alvast 450 nieuwe inkomensgerelateerde plaatsen voor Brussel voorbestemd. Tegelijk blijft de sector kampen met personeelstekorten, beperkte organisatorische draagkracht en infrastructuurproblemen.

Aankondigingen zijn echter geen plaatsen. Een toegewezen subsidie is geen geopende opvang. Een vergunde capaciteit is geen beschikbare plaats voor een gezin.

De centrale vraag is daarom niet hoeveel plaatsen worden aangekondigd, maar hoeveel plaatsen werkelijk openen, voldoende personeel hebben en kwaliteitsvol en veilig zijn.

Ik erken dat Zorginspectie bevoegd is voor inspecties en dat Opgroeien instaat voor vergunning en handhaving. Maar dat ontslaat de VGC niet van haar verantwoordelijkheid. De VGC heeft een belangrijke lokale regierol: ze ondersteunt organisatoren, investeert in infrastructuur, zoekt locaties en is betrokken bij capaciteitsuitbreiding.

Wie mee uitbreidt, moet ook kunnen aantonen dat die uitbreiding uitvoerbaar en verantwoord is. Daarom heb ik zes vragen:

1. Monitoring

U sprak op 3 april over “continue monitoring”. Beschikte de VGC vóór de publicatie van het BRUZZ-Knackonderzoek over een geconsolideerd beeld van deze kwaliteitssignalen?

Zo ja: welke beleidsmaatregelen heeft de VGC op basis daarvan genomen?

Zo nee: welke gegevens omvat die continue monitoring dan precies?

2. Operationele capaciteit

Hoeveel netto bijkomende operationele plaatsen verwacht u concreet tegen eind 2027 en tegen 2030?

Hoeveel van die plaatsen beschikken vandaag al over financiering, een locatie en een voorziene openingsdatum?

3. Personeel

Hoeveel bijkomende kinderbegeleiders zijn nodig om de geplande capaciteitsuitbreiding effectief te realiseren?

Welke concrete en meetbare personeelsdoelstelling legt u vast tegen eind 2027?

4. Kwaliteit en financieringsmodel

Hoe beoordeelt u het grote verschil tussen vrijprijsinitiatieven en inkomensgerelateerde opvang?

Zal de VGC bij toekomstige infrastructuursteun en capaciteitsuitbreiding sterker rekening houden met kwaliteitsindicatoren, beleidsvoerend vermogen en het financieringsmodel van organisatoren, binnen haar eigen bevoegdheden?

5. Organisatorische draagkracht en infrastructuur

U verklaarde in april dat 90 procent van een vorige uitbreidingsronde bij één organisator terechtkwam en dat de VGC actief nieuwe locaties zocht.

Welke concrete locaties zijn sinds april geïdentificeerd of in ontwikkeling? Hoeveel plaatsen moeten zij opleveren en wanneer worden zij operationeel?

Is de afhankelijkheid van een beperkt aantal organisatoren ondertussen verminderd?

6. Controleerbare opvolging

Bent u bereid om uiterlijk 30 november 2026 aan deze Raad een geïntegreerd overzicht te bezorgen van:

- de operationele capaciteit
- de geplande uitbreidingen
- de personeelsbehoefte
- de infrastructuurprojecten
- en de relevante geaggregeerde kwaliteitssignalen?

Bent u bereid dat overzicht vervolgens minstens halfjaarlijks te actualiseren?

Mevrouw de collegevoorzitter,

In april zei u dat de cijfers continu worden gemonitord.

Vandaag blijkt dat er ernstige kwaliteitssignalen zijn, dat personeel en organisatorische draagkracht onder druk staan en dat een deel van de aangekondigde uitbreiding nog moet worden omgezet in werkelijk operationele plaatsen.

Daarom volstaat het niet langer om te verwijzen naar monitoring. Deze Raad moet weten wat u monitort, welke problemen u vaststelt en welke beslissingen u vervolgens neemt.

Meer plaatsen creëren zonder voldoende personeel en kwaliteitsbewaking is geen capaciteitsbeleid. Het is capaciteit op papier.

Mijn slotvraag is dan ook eenvoudig en concreet:

Welke beslissing heeft u sinds april genomen op basis van uw continue monitoring? En tegen wanneer zal deze Raad kunnen vaststellen dat de aangekondigde plaatsen niet alleen bestaan op papier, maar werkelijk open zijn, voldoende personeel hebben en aantoonbaar kwaliteitsvol en veilig zijn?

Want uiteindelijk telt niet wat wordt aangekondigd, maar wat gezinnen daadwerkelijk krijgen: een beschikbare plaats, met voldoende personeel, in een veilige en kwaliteitsvolle Nederlandstalige opvang.

Ik dank u.

